

Вѣстникътъ излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднѣждъ: на 10 число всеки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. ЦОЕВА.

Съдържание.

Женска дипломация. — Намеждата на сърдцето. — Ръчъ държана отъ френскій Епископъ X. при откриванieto Електрическата Станция въ т. Лѣ. — Менструална колика Еволюцията на феминизма. — Да ни се възвръщатъ назадъ. — Молба.

Женска дипломация.

Единъ списателъ казалъ: „Младата мома е нѣщо много сложно!“ Туй, което е вѣрно за младата мома, е още по истинско за жената, ако и да се е видѣло, щото млади момичета сложни да ставатъ много прости; па и самото естество на работитѣ благоприятствува въ поддържаннето у жената туй расположение, което ѝ се приписва като злодѣяние и което е станжло причина, щото новитѣ романописци да ѣ наричитѣ сонинесъ, жестока гатанка и пр.

Не може да се отрече, че жената нѣма отъ сама себе си една истънчена прѣдприемчивостъ чудесна прониканостъ и хитростъ, които тя

умѣе да употребява толкова добръ, когато желае. Тая способностъ е единичката, която ѝ позволява да се бори до нѣждѣ си противъ несполукитѣ, на ще кажемъ и неправди, съ които законитѣ и мъжетѣ сѣ винаги ѣ забавилили. Това е едно отбранително оръжие, което исклучително само става нападателно; това е едно мълчаливо оръжие, на което ударитѣ иматъ най-често благородна и полезна цѣль.

Животътъ е една борба толкова за женския, колкото и за мъжския полъ. Минжло е вече врѣмето, по което жената си прѣдѣла хурката на едно кѣшенце при огъня, като си прѣсичала работата само за готвенѣе госбата си. Животътъ се е осложнилъ, а заедно съ него се е осложнила и жената; оръжията ѝ сѣ наострени и приготвени за нуждитѣ на момента. Навѣрно, тя не е по щастлива. Младата мома се вижда принудена да мисли съ жалостъ за бъдѣщето си; тя е длъжна, освѣнъ нѣкои исклучения, да си печели хлѣба, да се бори противъ конкурантки, а, може би, и противъ конкуранти, да

се защитава противъ лошѣвитѣ инсинуации и да прѣдвижда опасността. Тука вече нейната естествена прѣдвидливостъ е неизбѣжна; тя трѣбва да вижда ясно, като запазва въ сѣщо врѣме достойнството и невинността на възрастта и пола си.

Женското сърдце нѣма никакъ ония хитри прѣструвки, съ които го надариватъ услужливитѣ писатели; всѣко негово биение е най-ясно; неговата ясностъ и неговата чувствителностъ сж чудесни. Ако жената не вжда, нито чува, нито угажда, то значи, че тя не иска нито да угади, нито да чуе, нито да види, па и има, за зла честь, случаи, въ които тя трѣбва да се покаже глупа и слѣпа.

«Има мъже, които не сж мъже, казалъ единъ мислителъ, нѣ нѣма ни една жена, която да не е жена». Земѣте ъзъ изъ града, изъ провинцията или изъ селото: все ще намѣрите у неѣхъ нѣкои идеи «ней собственни», които никой не подозира даже; тя си прави малкитѣ забѣлѣжки върху мъжетѣ и другитѣ работи, а най-често вижда твърдѣ право, като се прѣсмѣтне даже и малката доза отъ въображението, която би рискувала да заблуди сжждението ѣ.

Всѣки, прочее, който се жени за една млада хона, колкото наивна и да изглежда тя, лѣжи се много, ако вѣрва, че тя е неспособна да мисли и да сѣди отъ сама себе си. Еди-кой-си напр. духовитѣ мъжѣ би останалъ зачуденъ, ако щѣше да знае, че еди-кой-си жена, която той изглежда отъ високо и счита за глупава, разглежда го и сѣди съ голѣмо хладнокрѣвие и че е въ състояние даже да му даде прѣполезни свѣти.

«Всичкитѣ жени, казва Е. Гонзалесъ, сж малко поетни по въображението си, ангели по сърдцето си и дипломатки по духа си.» Туй мнѣние, което може да изглежда много общо, добавва, обаче, че нито образованието, нито развитието дава на жената тая дипломация, за която ѣ толкова много корѣтъ.

У кого е вината, ако тя е длѣжна често да зима нѣкои криви пѣтища, за да достигне туй, което мисли за своя длѣжностъ, или за да попрѣчи на туй, което счита за опасно. Тя би прѣпочела да земе правия пѣтъ, ако обстоятелствата бѣхъ ѣ позволили това.

Ние непознаваме много високни по насъ свѣтъ, та не можемъ обсѣди точността и истинността на разказитѣ на романописцитѣ отъ носително постѣжитѣ на женитѣ отъ тая срѣда въ

разнитѣ обстоятелства; нѣ знаемъ, че въ по-скромнитѣ сфери, които сме били въ положение да разгледаме и изучимъ и всрѣдъ които сме прѣживѣли, *дипломацията* на бѣднитѣ жени достига до геройство и често сполучва да испрѣвари безбройни коработрошения и катастрофи.

Магявель е едно просто дѣте прѣдъ нѣкои майки и домакини, които сполучватъ да си доставятъ нуждното, когато сжперникътъ и подозрителниятъ мъжѣ отрича и успорва парче по парче и най-неизбѣжнитѣ за въ кѣщи работи. У кого е вината ако тѣ, въ такъвъ случай, криѣтъ нѣкоя непрѣвидена нечалба, искатъ си длѣжимитѣ имъ пари, тѣй като неизбѣжно нужно е, щото какъ и какъ да се поддържа семейството?

А въ други, за жалостъ, по-обикновенни и по-печални случаи съ мъже, синове или братия лѣнливци, пианци или развратници, може ли да се хвърли камѣкъ на бѣдната жена, която се бори стѣпка по стѣпка, за да запази на огнището си малко достойнство и благоденствие и която защитава съ всичкитѣ си сили малкитѣ пкономии на младостта си или нищожната сума, която печели день по день? Ако законитѣ поддържахъ и защитавахъ жената, ако тя имаше правото да располага съ каквото ѣ принадлежи, ако се свѣтвахъ съ неѣ и ако ѣ послушвахъ въ дома, то тя не щѣше да има нужда да стане хитра въ изпълненіе длѣжността си. Тя, вмѣсто да слѣдва малкитѣ пѣтеки, прѣдиочела би съ голѣма благодарностъ главния пѣтъ въ свѣтълъ день.

Укориватъ жената, за че се правѣла на лукава, за да си достигне цѣлѣта. Ами мъжетѣ винаги ли сж лоялни въ своитѣ постѣпки и отношения? А при това нищо не имъ прѣчи да бѣдѣтъ такива, тѣй като тѣ могатъ да правѣтъ, каквото щѣтъ. Нали казватъ, че ходѣтъ тукъ, ходѣтъ тамъ? Нали често правѣтъ много работи, за които знаѣтъ, че сж вредителни или неугодни за тѣхъ. Името дипломация е още много хубаво за постѣпки и отношения отъ такъвъ видъ.

Има много малко жени, омѣжени или не, на които прѣдзначението е таково, щото да нѣматъ нужда въ каква-да-е степенъ отъ своята провинцаемостъ или своята прѣдвидливостъ за испрѣварване, запрѣщаване или достигване нѣщо.

Нека даваме, прочее, на думата *дипломатия*, колчемъ, ѝ прилагаме на жената, колкото се може по-малко двусмисленно значение. Това го изисква и самата правда.

Вашата баба.

Паметта на сърдцето.

Цѣлата държава се намираше въ отчаяние, защото младия царъ слѣдъ неотколѣшната на съпругата му смъртъ, не се занимаваше веќе никакъ съ държавнитѣ работи, но прѣкарваше днитѣ и нощитѣ си въ плачове прѣдъ образа ѝ. Този образъ бѣше изрисуванъ отъ самия него, който нарочно за тая цѣль бѣше изучилъ живописъта.

Този образъ бѣше единичното утѣшение на младия монархъ. Той не можеше да спрѣ сълзитѣ, когато гледаше къмъ образа, но нито размѣняваше съ нѣкое друго наслаждение или щастие, утѣшението, произходящо отъ изгледа на образа.

На праздно министритѣ му се мъчехъ да го отвлекатъ отъ меланхолия, като му съобщавахъ революции въ страната. Единъ день даже той се разсърди твърдѣ много противъ пазителя на държавнитѣ ключове, който се осмѣлилъ да му забѣлѣжи, че ѝ най-голѣмитѣ скърби не трѣбва да бѣждатъ вѣчни, че той направилъ би добръ, ако търсѣлъ утѣшение въ друга женидба, или съ дъщерята на нѣкой императоръ, или съ нѣкоя бѣдна мома безразлично.

Звѣръ! извикна неутѣшимо монархътъ, смѣешъ да ми давашъ подобенъ невѣренъ и низкъ свѣтъ? Искашъ да бѣдѣ невѣренъ на най-обожателната и достообичливата отъ всѣхъ царици? Научи се, окопний, и повтори това ми рѣшение на всѣхъ ми подданици, че никога друга жена нѣма да сѣдѣ вече на царския ми прѣстолъ, ако не се намѣри друга нѣкоя по всѣчко подобна съ изгубения ми ангелъ.

Казвайки това вѣрний съпругъ знаѣше, че въ цѣлия свѣтъ не щѣше да се намѣри друга подобна съ нея, на която хубостта бѣше толкова съвършенна и извънредна. Брюнетка съ дълга коприна коса, съ високо чело, съ черни очи, съ уста внушающи веселостъ, украсена съ редъ блѣщати бисери, рѣстъ и грация, ето какви бѣхъ нейнитѣ украшения. Царицата бѣше безсѣмѣнно жена съ неописуема хубостъ.

* * *

Бѣхъ измѣняли доста мѣсеци, а годинитѣ минавахъ една подиръ друга, безъ да се измѣни рѣшението на царя. Министритѣ му управлявахъ на негово име държавата, събирахъ данѣнитѣ, които обаче безконтролно изразходвахъ за свои нужди, така шото, огнетѣний и поробений народъ отъ врѣме на врѣме правѣше манифестации подъ царскитѣ палати, като молѣше неговото смѣштелство. Но той, прѣдаденъ въ меланхолия, никакъ не обръщаше внимание на заявленията и оплакванията на подданицитѣ си.

Една сутринъ обаче, когато сутринната зора оба-

гряваше прозорцитѣ съ розови и силни шарове, една сутринна хубава но слаба пѣсень привлече вниманието му. Младия монархъ се отвѣче отъ меланхолията си, като се приближи до прозореца. Удивлението му бѣше много голѣмо въ вида на една малка хубава овчарка, която караше стадото си отъ овце въ полето. Тя бѣше толкова руса, шото косата ѝ освѣтляваше повече слънцето нежели сѣ освѣтляваше отъ него. Челото ѝ бѣше малко ниско, розаво като нѣжнитѣ розове; очитѣ ѝ бѣхъ голѣми и бистри като сутринната бистрота, а разцвѣжилитѣ ѝ като ягоди малки уста позволявахъ да се видятъ малкитѣ и хубави като бисери наредени зѣби.

Това приятно очудване на царя не трая много. Той укорайки себе си, защото друга жена привлече вниманието му, тозъ часъ затвори очитѣ си съ ржѣтитѣ си и се завържи прѣдъ обичния образъ, прѣдъ който колѣнншкомъ почнѣ да плаче и се скайва. Между това той бѣше забравилъ заминаването прѣдъ него на малката овчарка. А! увѣрена си, казваше той на образа като стѣнѣше, че опечаленото ми сърдце ти принадлежи за всѣгда, когато нѣма никдѣ жена подобна съ тебе, на която образа да прилича съ твой.

* * *

Слѣдующия день, когато царътъ идваше за да се наклони прѣдъ образа на обожаваната отъ него съпруга, се спрѣ съ удивление прѣдъ него. Чудно нѣщо каза! На вѣрно този салонъ е влаженъ и въздуха тукъ не е добръ за картинитѣ. Защото, пай-сетиѣ, помнѣ добръ, че косата на обожаваната ми царица не бѣше толкова тъмна, колкото ми се вижда днесъ. Колкото помня, тя се освѣтляваше тукъ тамъ съ сутренинитѣ шарове а не съ нощнитѣ. Понска тогава бонитѣ и четкитѣ си и поправи тозъ часъ измѣнившия се отъ влагата по всѣко вѣроятностъ образъ. Въ екстасъ вече прѣдъ образа, който толкова обичаше, той си казваше. Ето сжщинската лѣко русата ѝ коса, която нѣма да забравя никога. И съ нажалено сърдце той пакъ се заклѣ прѣдъ образа.

Но отъ него день се виждаше да е приятно на покушителенъ демонъ все да го мъчи, или по добръ, да го подиграва. Защото едвамъ бѣхъ измѣнили три дни и той откри въ образа чувствителни измѣнения. Какво се случваше? Защо опова чело на образа му се виждаше вече неестественно, високо? За добра честь, той имаше паметъ! Той бѣше увѣренъ, че покойната царица имаше челото си ниско, розово, цвѣнѣло като трп-яндафилъ. Съ пѣкон други пакъ линии той поправи русата коса на образа и намари челото му съ хубавъ розовъ цвѣтъ. И така той се чувствуваше пълнѣ съ радостъ за сполучливата поправка на образа.

Слѣдующия день той забѣлѣжи въ образа ново промѣнение. Безсѣмѣнно, очитѣ и устата на образа бѣхъ се пзмѣнили отъ мистириозната сила или, може би, случайно. Никога обожаваната нѣмаше очитѣ си толкова черни като тъмна нощъ, но нито устата таква. Не! Синието небе не можеше да се сравни съ синитѣ му очи, колкото за устата, тя бѣше толкова малка, и приятна, шото внушаваше винаги радостта, веселието.

Младия монархъ се объе отъ ядъ противъ безобразния онзи образъ, който благодарение на измѣненията, които прѣтърпѣ отмахваше толкова приятни въспомѣнания! Ако можеше да тури подъ властѣта си ми-

зерната онази магйозница, която е станжала причина на тия измѣнения, би се отмѣшилъ. И безъ малко той щѣше да отгърти отъ стѣната картината съ образа за да го стѣпчи съ краката си. Обаче той се укроти, мислѣйки, че има лѣкарство за злото. Почнѣ пакъ да рисува подъ влиянието на вѣрнитѣ му въспомѣнания и диктувание на сърдцето му. Слѣдъ малко картината прѣдставляваше една жена съ сини очи съ малки и черни уста. О! да! тя е сжщата. казваше като въздишаше. Толкова той се увѣри за вѣрността вече на прѣдставения образъ, щото когато министритѣ му единъ день го свѣтувахъ да се ожени съ една млада овчарка, която минаваше всѣка сутринъ отъ прѣдъ царскитѣ палата пѣянецъ сладко, младия монархъ съ радостъ прие това, защото не намираше вече никаква разлика между образа въ картината и съ онзи на младата овчарка.

Рѣчь държана отъ Френский Епископъ X. при откриванieto на Електрическата Станция въ г. Aix.

Архиепископа на града Aix въсхитенъ отъ поканата, да благослови откриванieto на помѣнатата станция, произнесе слѣдующата интересна рѣчь.

«Какво е Електричество? — Попита Оратора — Вий нищо не знаете за него; най-много учени не сж по щастливи отъ Васъ въ това отношение; тѣ казватъ, че тѣзи сила е тайнствена. Да. Невидима е, ужасна въ своето явление, неистощима въ услуги, които тя ни оказва и продължава да ни оказва.

Електричество! Това е далечъ още да е изказало послѣдното си слово.

Могществото му е неизмѣримо и нѣма прѣдѣли на силата му; Нему, както се вижда — принадлежи безконечность.

Тѣзи молния е прѣработена отъ человекъ, тѣй като молния не е друго нищо освѣтъ, Електрическа сила, която потрѣсва земята и небето, която съ свои гръмъ, надминава най-грозната Артилерия.

Кое може да се равнява съ тѣзи молния, ако ще би и най-ужасний вистрелъ изъ крупно оръдие? Малкия и искусствения огнь отъ человеческото творение, блѣднѣе прѣдъ нея.

Богъ съ нея ни дава често да видимъ неговото могщество. Тя се отдѣля отъ природнитѣ закони и пространства, тя лѣти въ секунди осемдесетъ хиляди километра и до като азъ произнасямъ тѣзи малки слова, тя можеше тридесетъ пъти да обиколи земния шаръ.

Електричество е на всѣкъдѣ. Нѣма сжщества, въ които то не е проникнато; то присѣдствува въ ржцѣтъ ми, обикаля, въ жестовѣтъ ми, звучи въ гласа ми, прониква въ язва ми и се крѣе на всѣкъдѣ въ телото ми.

Електричество — това е невидимата душа на материяния миръ.

Кога е било създадено това Електричество? Въ началото на всичкитѣ врѣмена. Въ първия день на сътворението, когато Богъ съ своето могщество рече: *да бжди свѣтъ!* Стана и Електричеството, при което създаде слънцето, това гигантско освѣтление, неугасимо;

което отъ тридесетъ милиони километра, раздава пѣкътъ си надъ нашитѣ глави, съ небеснитѣ твърдини. Всѣмирното това освѣтление е четиринасетъ милиони пъти по-големо отъ нашата планета.

Все цифри, безусловно прѣвъсходящи силата на человеческото въображение; съзнание, — поне моето съзнание, се установява прѣдъ тѣхъ безъ значение и безпомощни. Въ тѣхъ кой отрицава чудеса. Азъ Ви питамъ: Разяснѣте ми Вашето непостижимо Електричество.

О! Боже колко сж чудни дѣлата ти и колко сме ний длѣжни да те прославяме въ тѣхъ, ний, които тѣй редко спомѣнаваме името ти.

Прѣдъ лицето на толкова чудесни азъ се чувствавамъ не повече отъ единъ ничтоженъ червь, азъ съмъ най-малкъ отъ малкитѣ твари и всѣ духътъ ми се възнеса до тебе, О! Боже мой, който си ма създаде по образа и подобие твое. Мога само да падна на колѣнѣ и като те прѣвъзнасямъ да извикамъ: *кто Богъ селій, яко Богъ нашъ!*

Прѣди много вѣкове Богъ е задалъ въпроси на единъ свѣтецъ изъ областта на физиката, Астрономията и даже Електричество, които не сж рѣшени и до днесъ и отъ нашитѣ пропцители изслѣдователи. Азъ Ви повтарямъ Божественитѣ въпроси и се обирамъ къмъ всичкитѣ учени въ миналото настоящето и бѣдѣше. Ако Вий знаете всичкитѣ, кажете ми на какви пжтища обитава свѣтътъ, — *in qua vix lux habitat.*

Заблѣжете на какви пжтища обитава свѣтътъ. Той дѣйствително винаги се движи, винаги е въ пътъ, нѣ ето Вий не знаете повече за това отъ Нова. Ако Вий всичко знаете, научете ма, кой е далъ такъвъ стремителенъ потикъ на урагана, указалъ пжтя на грѣма, разпрскающъ облака и освѣщающъ земята съ свѣтлина? Отговорѣте! Нѣ и за това Вий не знаете повече отъ свѣтлий старецъ Идумей.

Продължавамъ, въ името Божие, да Ви питамъ. Ако Вий всичко знаете, обяснѣте ми, какъ се распространява свѣтлина по всичкитѣ предѣли на Вселенната и какъ се распространява топлина, която а проникната въ всѣка тваръ? какво? и сега Вий знаете толкова колкото това, за тѣзи неуловими тайни и Божествени всемогщества. Вий добръ знаете само тѣхното дѣйствие. И това е всичко което Ви остава; остатъкътъ прѣбивава въ несповѣдимата валя на Твореца. Нѣ всѣ пакъ искате — искате още: миръ широка арена за Вашето изслѣдване.

Не забравяйте само, че всѣко знание е отъ Бога и ако Вий прѣнебрѣгните този единственъ источникъ, то умишленно ще заблудите хората и ще станете злодѣи въ мисълта.

Да, человекъ е завладѣлъ тѣзи страшна сила, той е затворилъ молния въ свонитѣ прибори; той е оплѣлъ земния шаръ съ цѣли мрѣжи желѣзни проводни води и даже я е натисналъ въ дъното на морето, за по силното ѝ укротяване: Той е казалъ на молния ето ти пжтъ, по който ще вървишъ; ти нѣма да се отклонявашъ отъ него нито на една стотия милиметръ; ще се движишъ, какъ и кждѣто азъ искамъ и ще се

установишъ когато азъ заповѣдамъ; ти ще прѣдадешъ мисльта ми въ далечни страни на земята; азъ ти заповѣдамъ да ми изпълнявашъ най-ниската служба; ти ще освѣтлявашъ улици, домове, занятчици и чъркви, ти ще карашъ по пжтищата пайтони и коля, ще влачешъ по океани грамадни кораби и това ще бѣди началото на благодѣянията, които очаквамъ отъ тебе и твоего могъщество, на което нѣма равно на всѣко усъвършенствование на този свѣтъ.

Азъ свършвамъ. Прѣдмета на рѣчта ми е неисчерпаема даже и за непознатия съ него специално.

Прѣди да се обърна къмъ Васъ съ тѣзи мои слова, прочетохъ всѣвъзможни разсуждения по Електричеството и съ скърбъ видѣхъ, че нито въ едно отъ тѣзи учени трудове, нито единъ пътъ не е помѣнато името на Твореца на Електричеството даже въ тия, които ний винаги признаваме за хора вѣрующа — това велико име не е помѣнато.

Забравяние непростително. Оупущение срамно! Тѣ би желали да се каже, че науката — би истинкала Твореца отъ неговитѣ творения . . . Мислимо ли е да се говори за слѣдствията отъ забравяние причината, особено когато тя не подлѣжи на съмнение?

Никой отъ ученитѣ които азъ прочетохъ не е сумелъ или недѣразнува да повтори: *Benedicite, Fulgura, domino* (Благослови Господи молния).

Прѣведе А. Р.

Забѣлка. Вижда се този Архиепископъ да е говорилъ прѣдъ едно събрание на много учени, а невѣрующа въ Бога, каквито — храни Боже ний ги имаме доволно.

Прѣведача.

Менструална колика

Муспеноргноса-Болѣзненно мѣсечно крѣвотечение)

Д-ръ Н. Рубинскій

(продължение отъ брой 12)

II. Конгестивна Дисменореа.

Подъ това име се разбира, такава форма дисменореа, която се срѣща при различнитѣ възпалителни процеси на женскитѣ полови органи—особенно матката. По такъвъ начинъ хроническия метритъ (*Metritis chronica*), ендометритъ (*Endometritis chronica*) а така сжщо и различнитѣ подутости, като напримѣръ маточнитѣ фиброиди, всѣкога могатъ да причинятъ конгестивна дисменореа. Съ една рѣчь, всичкитѣ заболѣвания въ областта на женскитѣ полови сфери, които докарватъ повече или по малко приливъ на крѣвта въ тѣзи органи, могатъ да бѣдѣтъ причина за тази форма на дисменореата. Едва ли е справедливо, че пълнокрѣвието, както искатъ да кажѣтъ нѣкои, съставлява една отъ причинитѣ за появяването на конгестивната дисменореа. «Малокрѣвието, казва *Сканцони*, въ което распредѣлението на крѣвта е на равномѣрно, съставлява една отъ най-явнитѣ и често срѣщающа се причини за появяването на дисменореата.» Не малка роль играйтъ тукъ и половитѣ отправления. Жени, у

които половия инстинктъ не намира въ себе си надлѣжното удовлетворение, много често страдайтъ отъ тази форма на дисменореата.

За това старитѣ моми и вдовици подготвѣтъ, значително почвата за появяването на тази болестъ, особено послѣднитѣ, които често още повѣче усилятъ прилива на крѣвта въ половитѣ органи, като прибѣгватъ по нѣкога къмъ не естественни удовлетворения на половитѣ потребности. Освѣнъ различнитѣ възпалителни процеси въ областта на половитѣ женски органи, които докарватъ, както казахме, усиление прилива на крѣвта въ тазовитѣ органи, се срѣща по нѣкога приливъ на крѣвта и въ периода на менструацията — именно тогава, когато Графовитѣ мехурчета почнатъ да се появяватъ изъ дебелинитѣ на яйчника; за пукването на такива мехурчета е потребенъ по голѣмъ приливъ на крѣвта, отъ колкото за опѣзи отъ тѣхъ, които излизатъ на повърхността. По такъвъ начинъ ще имате прѣдъ себе си картина отъ усиленъ приливъ на крѣвта, което, както ний вече знаемъ е една отъ причинитѣ на конгестивната дисменореа; най-послѣ всѣкога трѣбва да се помни, че заболѣването на вътрешнитѣ органи, като напр. сърдцето (отъ порокъ на клапитѣ), бѣлия дробъ, а пакъ сжщо и различнитѣ подутости които се срѣщатъ въ кухината на корема, твърдѣ често произлиза отъ спираването на крѣвообръщението въ тазовитѣ органи на които причиняватъ усиленъ приливъ — особено матката. Признацитѣ, които съпровождатъ конгестивната дисменореа се появяватъ още прѣди нѣколко дена до настѣпване менструацията, отъ самото начало болната се оплаква отъ силни болки въ крѣста а чувствува тежестъ и горещина въ областта на таза: не редко при това се забѣлѣзва често ходение за пиканье и за испражнение.

За едно съ тѣхъ се забѣлѣзва прѣливъ на крѣвта въ мозъка, който се явява съ почервяване на лицето, особенъ блѣсъкъ на очитѣ, увеличаване на сърдцебиенето и силни болки въ главата, които се средоточаватъ прѣимущественно въ челото и затилъка; при усиление на болкитѣ работата по нѣкога дохожда даже до бѣлуване. При излѣждане на такива болни матката прѣдставлява значително увеличена и съвсѣмъ чувствителна. Всичкитѣ тѣзи явления бързо ослабватъ съ отдѣляние на менструалната крѣвь, количество, което отъ начало бива съвсѣмъ скудно, нѣ чрезъ 2 — 3 дена се успява доста и продължава не редко повече дни.

Що се отнася за лѣченето, отъ всичко казано се разбира, че трѣбва прѣди всичко да се отстранятъ причинитѣ, отъ които произлиза усилено приливъ на крѣвта въ половитѣ органи т. е. съ други думи, трѣбва да се лѣкува, това, страдане което прѣдизвиква усиление на крѣвта. — Много настоятелно се прѣпорѣчва правене скарификаций *) въ влагалцето (нѣколко, а най-вѣче 2 пати въ седмицата), които трѣбва да се правѣтъ мѣжду менструациитѣ. Отъ вътрешни срѣдства съвѣтвамъ да се назначава лѣжки слабители и продължително употрѣбление на минерални води, ка-

Повърхностно нарязване на кожата съ остро ножче или съ инструмента нареченъ скарификаторъ. (прѣв.)

то напр. Карсбадски, Мариенбадски и пр. При силни болки азъ употребявамъ горѣпоменатитѣ сапунчета (гледай рецептата брой 12). Малокръвнето, което често пѣти се забѣлѣзва у такива субекти се лѣкува по общото правило.

III. Механическа дисменорея

До тукъ самото название «механическа» показва, че пий тукъ нѣмаме работа съ каквито да сѣ възпалителни процеси както въ прѣдидущия случай, нѣ не можемъ да обѣсимъ дали тази форма на дисменореята е страдание на нервната система, защото причинитѣ, които я прѣдизвикватъ сѣ твърдѣ ясни. — П дѣйстви-телно, ни единъ пѣтъ имаме прѣдъ себе си механи-ческа дисменорея, но всѣкога ще да найдемъ въ го-лѣма или малка степенъ стеснение на цервикалния ка-налъ. Тѣзи стеснения биватъ или вродени или придо-бити. Въ първий случай то всѣкога заема външното отворстие, а въ послѣдния, вътрешното, а въ много редки случаи се срещатъ и двѣтъ наедно. Като оста-вимъ на страни вроденото стеснение, защото то не е нищо друго, освѣтъ една грозота, ще се заемемъ съ разгледането на придобититѣ стеснения. Въ врѣме на ражданието шийката на матката често получава значи-телни наранявания и при зараставането имъ тѣ малко или много правятъ стеснения. По нататашното прѣгъ-ване на матката напредъ или назадъ по нѣкога би-ватъ толкова значителни, щото отворстието на церви-калния каналъ на прѣгъното мѣсто почти съвършено изчезва, тогава менструалната кръвъ прѣодолява и сре-ща значително прѣпятствие за излизането ѝ на вънъ. Кръвта, когато се набере въ матката, прѣдизвиква съ-кръщенето ѝ, което се съпровожда съ много силни болки. Значително стеснение се забѣлѣзва при уго-лѣмяването на влагалището, което става продълговато и взема форма на конусъ.

Относително признацитѣ при тази форма на дис-менореята, трѣбва да забѣлѣжимъ, че тукъ съвсѣмъ силно се явяватъ различнитѣ страдания на нервната система, като чрезмѣрна чувствителностъ, неосѣщане и даже гърчение. Болкитѣ, които при механическата дисменорея биватъ много силни, се средоточаватъ прѣимущественно въ областта на таза и достигатъ свое-та асте, до като кръвта пробие пѣтъ за да излѣзе на вънъ, послѣ това бързо ослабватъ.

За опрѣдѣление стесняването обикновено се при-бегва къмъ сонда, съ което може да се опрѣдѣли сте-пенята на стесненето. Що се отнася до лѣчението, то само по себе си е понятно, че тукъ, както и въ прѣ-дидущитѣ форми на дисменореята неопходимо е да се постарамъ за отстранението на причинитѣ. Ако тази работа произлиза отъ стеснение на цервикалния каналъ, то отъ начало да се прибѣгне за раширенето му съ помоща на бужий ¹⁾, които да се оставятъ въ канала въ продължение на 20 — 30 минути и това да се пов-таря нѣколко дена наредъ, при което да се увеличава постепенно дебелината на бужията до възможностъ. Ако

съ това методическо разширение не се постигне гони-мата цѣль, тогава се прибегва къмъ хирургическо лѣ-чение — съ помощта на единъ инструментъ рѣжущъ (Метротомъ) се разрѣзва стесненото мѣсто.

При увеличаване на влагалището, много сѣ умест-ни горепоменатитѣ скарификации. Лѣчението останалитѣ признаци е чисто симптоматично (лѣкуване всѣкой при-знакъ отѣлно): При болки въ таза да се употребѣждъ супози и тоаритѣ; антипиринъ и фенаситинъ и т. п. средства при мигренъ. Тукъ нѣма специални сред-ства, а болнитѣ се ползватъ ту отъ едно, ту отъ дру-го срѣдство.

IV Цицеста дисменорея.

Този видъ дисменорея (перепончатая дисменорея) се отличава по това, че при неѣ заедно съ менструал-ната кръвъ отъ матката се отдѣлятъ парчета слизести ци-пички, а по нѣкога една цѣла; въ послѣдния случай ис-хвърлената слизеста ципа има тригълна форма, както и плоскостта на матката и на неѣ може да се различи три отворстия, които съответствуватъ на маточното отвер-стие. Повърхността ѝ е гладка и раздѣлена съ голѣми или малки дълбоки бразди на нѣколко части; на неѣ се забѣлѣзватъ масса малки отворстия, които ѝ даватъ видъ на решето. Външната повърхностъ е неравна — грапава, покрита съ гѣста кръвъ. Относително ети-ологията за отдѣляние на тази ципа въ настояще врѣ-ме всички сѣ съгласни, че причината на това явление произхожда вслѣдствие гипертрофията (увѣличение обе-ма и тѣглото) на слизестата ципа на матката, подоб-но на това при бремеността (трудна, тѣжка).

Исхвърлената ципа много прилича на падающа ципа (decidua) и много я приемирали за недоносче; нѣ това прѣдположение се опровергава, защото това не единъ пѣтъ е наблюдавано и не само у омѣжени жени, нѣ и дѣвници. Признацитѣ, които съпровождатъ тази дисменорея не прѣдставлява нѣщо характерно, съ ис-ключение горѣ казаното падане на слизестата ципа отъ матката. Болкитѣ въ долната частъ на корема и въ кръстъ биватъ по нѣкога съвсѣмъ силни, тѣ всѣко-га носятъ еднакъвъ характеръ и се продължаватъ до-тогава до като не излѣзе изъ матката парченцата или цѣлата слизеста ципа. При старателно гинекологическо изследване на такива болни, ние всѣкога ще да най-демъ скривни заболявания на матката и особено сли-зестата ѝ покривка (endometritis), която подъ влия-ние на усиленото менструално подувание се отдѣля. Що се отнася за лѣчението на този видъ дисменорея, то отъ всичко казано до тукъ, лѣкаря трѣбва да обър-не внимане на подуването на матката и мѣжду мен-струалнитѣ периоди да прави прѣскаване въ матката отъ различни стипчиви срѣдства като раствора отъ та-нинъ, ляписъ и т. п. Filt съѣтъва даже и изгоряние матката съ ляписъ. Профессоръ Горвицъ прѣпорѣча Методическо разширение на цервикалния каналъ и смаз-ване матката съ растворъ иодъ съ глицеринъ.

Противъ болкитѣ, както и при другитѣ форми на дисменореята, да се употребява различни наркотичес-ки средства, като морфий, опиумъ и т. п. които азъ съ-вѣтвамъ да се употребѣжатъ най-хубаво въ видъ на супо-зитоари.

Жеравна, 15/VII

прѣведе: Свѣтославъ.

¹⁾ Каучукова трѣба. — Има за тази цѣль въ аптеки-тъ такива трѣби (прѣв.)

Еволюцията на феминизма.

(продължение отъ брой 13).

Въ 1793 год. голѣмо число клубове и дружества се канѣли да изработѣтъ проекти за общественото подновяване, основано върху равенството на двата пола. Приятелкитѣ на конституцията, Братското Дружество на двата пола, Братското Дружество на пазаритѣ (des Halles), Дружеството на републиканскитѣ и революционнитѣ жени, прѣдседателствувало отъ Роза Лакомбъ, поддържали едно голѣмо движение въ полза на женското освобождение. Нѣ хората на Революцията, слѣдъ като сж си послужили достатъчно съ ревността на «гражданкитѣ» прѣдъ видъ на полезното пропагандиране за въ полза на програмата и цѣльта имъ, не сж обърнали никакво внимание на справедливитѣ изисквания, имѣющи за цѣль да измѣнятъ положението на жената въ обществото. Тѣ даже укорили твърдъ енергично всѣхитѣ на жената трудове за припознаване равенството на двата пола. Прошенията се оставили безъ послѣдствие; еманципаторкитѣ, третираны отъ мисогина Chaumette за *неблагодарни жени* били окончателно възврътны отъ Амара въ домоветѣ имъ, а единъ специаленъ законъ отъ 20-й Май 1793 год. изключилъ женитѣ отъ политическия животъ, запрѣтавайки имъ даже да присѣствуватъ въ събранията.

Единъ само човѣкъ, депутатътъ Charlier протестиралъ противъ тоя законъ и взелъ отгорѣ си защитата на правата на женитѣ, нѣ безъ да сполучи ни най-малко въ нищо.

Общественото мнѣние, подъ влиянието на неприятелската преса противъ жената, «желающа да облѣче мъжската риза», останжала индиферентна въ оплакванията на възискателкитѣ. Тия послѣдни, оставени на произвола на подигравачитѣ клеветницитѣ, отблѣснати отъ всѣкъждъ, разпрѣснали се, а най-послѣ, си свършили живота въ бесчестие и мизерностъ; много отъ тѣхъ се самоубили и приели смъртта за освободително сръдство.

Движението не е било концентрирано въ Парижъ; провинцията притежавала тѣй сжщо женски клубове; всѣхки били затворени съ особенъ приказъ. Интересно е да припомнимъ, че Шарлота Корде принадлежала на единъ женски клубъ и бѣше произнесла за принципа на освобождението, което нѣщо хвърля нова свѣтлина върху фигурата на тая ревностна и стратигична отястятелка на народа. Трѣбва още да се задържатъ имената на Мария Gouri, Катерина Théot, Reine Audu, Suzanne Labrousse, на която аббатаъ Fauchet сподѣлялъ идентъ, Магдалина Chaby, Аспазия Carlemignelli, Cécile Renaud. Тѣ сж били прѣди сто години, първитѣ апостоли на феминизма въ Франция. Една холландкиня, Палмъ Елдеръ, лична ораторка, и една Англичанка, мистресъ Мария Волстонекрафтъ, талантлива, спасителка, съдѣйствували твърдъ дѣятелно пропагандата на идентъ за освобождение.

Мистресъ Волстонекрафтъ се е занимавала по-специално съ въпроса за лъжовния моралъ; споредъ неѣ, когато се третира за морала, трѣбва да се оставя на

страна полътъ. Тя изискала, щото жената да бѣде подготвена надлѣжно чрѣзъ възпитанието, за да бѣде другарка на мъжа, защото безъ това приготовление тя става прѣпятствие въ напредѣка.

Феминистическото движение, задушено подъ Империята, женитѣ поробени повече отъ всѣхки другъ пътъ чрѣзъ страшия Наполеоновъ кодексъ, всѣхитѣ женски изисквания се показвали погребени, когато подъ Ресторацията, независимо отъ духа на вѣка, билъ публикуванъ единъ манифестъ, толкова почти спленъ, колкото и декларациитѣ на Олимпия de Gouges, подканяйки женитѣ на «активно и пасивно настояване и противостоеение».

Основали се нѣколко журнала за пропагандиране; *Трибуна на женитѣ*, *вѣстникъ на женитѣ*; тѣ не сж траили много, по нѣмание пари.

Движението се показвало, като че се прѣраждало около 1830 год. нѣ тѣсно свързано съ сентъ-симонизма. Безъ да разискваме тукъ учението на Св. Симона и неговитѣ апостоли, трѣбва да приемемъ, че измисленето и търсението на жената-Месия остави назадъ за много години женската еманципация върху практиката почва — тамъ, гдѣто тя е най-много пожъртувана.

Имало е, навѣрно, помежду Сенъ-симонисткитѣ много достойни и добродѣтелни жени; нѣ откъмъ чиста феминистична точка зрѣние струва да споменемъ тия двѣ имена: Клара Деметъ, която прѣхвашила, освобождението отъ «закона на кръвта» и сформулирала много талантиливо всѣхитѣ извѣстия въ наше врѣме подъ наименованието на анархия теория, съ исклучение на терора, и Флора Тристанъ, която създавала приетата отъ послѣ отъ толкова школи дума «Общественно прѣраждане» и се прѣдала на пролетарийното подиганне сжщо тѣй, както и на женската еманципация. Неоспоримо е, че, като обикаляла Франция съ тая двойна пропаганда цѣль, тя съдѣйствувала много въ подигането на социалистическитѣ теории. Тя умрѣла въ 1844 г. пална отъ хвалби и почитана отъ работническитѣ класове, които ѣ въздигнали хубавъ паметникъ. Произведенията ѣ: *Скитанията на единъ Бария*, *Завѣщанията на единъ Бария*, *Месѣсъ илч Пролетарий*, *Работническото Съединение* сж толкова документи отъ голѣмъ общественъ интересъ.

Въ 1848 г. феминистическото движение показало най-голѣмата си сила. Женитѣ испросили, основали комитети и вѣстници, изискали правото да избиратъ и да бѣдѣтъ приети на всѣхитѣ карпери. Господитѣ Alix Bourgeois, прѣдседателка на дружеството за правата на жената и професорка по историята; Jeanne Deroin, Andrée de Saint-Grèles поискали равенството прѣдъ закона.

Прѣдставителитѣ на комитета на женскитѣ права се прѣдставили въ Кметството и подали едно прошение съ тая цѣль. Биле приети много добрѣ и имъ биле направени обѣщания, които никога не сж биле осжществени. Подиръ малко врѣме било прокламирана една феминистическа конституция отъ *Везувиянкитѣ*, еманципаторки, водими отъ единъ феминистъ, малко ексцентриченъ, г. Бормъ. Тая Конституция пропаднала подиг-

равките на ежедневната преса, при всичко че е съдържала много членове, достойни за по-добър прием. Нъ общественото мнѣние прѣдпочело да се причисли къмъ подгравките. Законодателитѣ, ако и да сж били много по-отстъпчиви отъ конвencionиститѣ, не дали никакъвъ ходъ на женскитѣ просьби и изискания.

Испомежду 900 членоветѣ единъ само протестиралъ за политическитѣ права на жената; той билъ Викторъ Considerant. По-послѣ, Петръ Leroux ималъ куража да се развие мнѣнието за въ полза на изборното право въ общинскитѣ избори; той билъ приетъ всрѣдъ всеобщия смѣхове на колежитѣ си.

(Слѣдва).

Да ни се възвърнатъ назадъ.

Нѣкоп отъ г. г. абонатитѣ ни, на които отъ довѣрие продължавахме да испращаме вѣстника си, отказватъ да се издѣлжжтъ на раздавача, когато той имъ прѣдстави испратенитѣ отъ насъ расписки за дълга имъ. За да пѣмаме по-голѣми неприятности съ подобни абонати, ние ги молимъ да откажжтъ приемането на вѣстника, за да ги заличимъ отъ списъка на абонатитѣ, пнакъ,

трѣбва да се издѣлжжтъ, защото вѣстникътъ даромъ не се испраща. Това, мислимъ, ще имъ направи по-малкъ трудъ и нѣма да иматъ никакви неприятности, отъ колкото да го получаватъ отъ раздавача и да не искатъ да се издѣлжжтъ.

Молба.

Молимъ ония отъ г. г. абонатитѣ ни, които не сж се издѣлжили още, да побързатъ и внесжтъ дълга си направо въ дирекцията ни или на пѣтующия ни агентъ г. Юр. Маровъ, ако се намира въ града имъ, и да не чакатъ да испратимъ распискитѣ имъ чрѣзъ Т. П. Станции.

ЗЛАТЕНЪ МЕДАЛЪ отъ Париско то изложение 1897 г.
ПРѢДИ ПОСЛѢ ПОСТОЯННО МЛАДИ!

Водата Rider прѣмахва въ 48 часа малкитѣ набръчканости край очитѣ, както и ония на бузитѣ и бредата, които угрожаютъ женитѣ въ 40 год. ти дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 и до М. Cluda), direct, rue St. Pantaléon 3, Toulonse. (France)
Малки стъкленици за опитъ 0.90 лв.

ИЗВЪНРЕДЕНЪ СЛУЧАЙ.

Въ дирекцията ни сж останѣли около 200 екземпляра отъ всѣко годишно течение на «ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ» и «ДОМАКИНЯТА». Дирекцията ни въ желание да улесни въ купуванието имъ и ония отъ читающата публика, които не до тамъ располагатъ материално, опрѣдѣли имъ слѣдующитѣ цѣни:

1 кое да е год. течение на «Ж. Свѣтъ» съ «Домакия» вмѣсто 7 л. само 3¹/₂ л.

5 год. течения на «Ж. Свѣтъ» съ «Домакия» вмѣсто 35 л. 15 л.

1 кое да е год. течение на «Ж. Свѣтъ» или «Домакия» вмѣсто 4 л. 2 л.

5 год. течения на «Ж. Свѣтъ» или «Домакия» вмѣсто 20 л. 8 л.

Сжщо въ дирекцията ни се намиратъ за проданъ:

1-во) Нѣколко екземпляра отъ прочутата книга на Фенелона «Въспитанието на момитѣ»; цѣна 60 ст. вмѣсто 150 л.

2 ро) Още нѣколко екземпляра отъ «Алманаха на Женския Свѣтъ», книга съдържаща много статии, написани върху жената и женския въпросъ, разкази, много съвѣсти полезни за всѣка домакия, майки и въобще жена. Страница 187; цѣна 50 ст. вмѣсто 2 лева

Поканваме, прочее, всичкитѣ ученолюбви Г-жи, Г-ци и Г-да да не пропуснатъ този извънреденъ случай, а да побързатъ да си обогатѣтъ библиотекитѣ си съ тие томове, въ които се намира всичко, що се касае до женската дѣятелностъ въ дома като домакия и вънъ отъ него. «ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ» е единичното по този видъ съчинение у насъ и неможете да направите по добъръ подарѣкъ на нѣкоя Г-жа или Г-ца отъ да ѣ подарите «Ж. Свѣтъ», който е женското огледало.

Пощенски разноски наши

Който купи повече отъ 10 екземпляра прави му се отстъпка 10⁰.
Норжчки, непридружени съ пари, не се изпълняватъ.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	« 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Отговорникъ А. Петровъ

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишна № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и господа, приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л. Нитче — Варна